L. s. 1685/1892. Alleg. 181.

Sprawozdanie

komisyi budżetowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie dodatku drożyźnianego dla urzędników, funkcyonaryuszów i sług krajowych.

Wysoki Sejmie!

Zeszłoroczny nieurodzaj spowodował niezwykłą drożyznę wiktuałów, która tak na prowincyi jak i w miastach, a zwłaszcza w stolicy kraju, w dokuczliwy sposób dotknęła ludzi o ściśle oznaczonych dochodach, a w szczególności urzędników. Ci bowiem, zakupując artykuły spożywcze za gotówkę, nie byli w możności pokrycia zwiększonych wydatków ze stałych swoich płac.

W istocie też, w gronie urzędników, funkcyonaryuszów i sług krajowych, dał się uczuć pewien rodzaj niedostatku, którego wyrazem była znaczna ilość prośb i podań o zaliczki i zapomogi.

Wydział krajowy, uwzględniając te wyjątkowe okoliczności, pośpieszył z doraźną pomocą, udzielając dodatku drożyźnianego wszystkim urzędnikom, funkcyonaryuszom i sługom krajowym, we formie jednorazowego datku, z tem jednak zastrzeżeniem, że przyznanie tych dodatków zależy od Wysokiego Sejmu, i że w razie nieprzyjęcia tego wydatku przez Wysoki Sejm, wypłacone dodatki będą uważane jako zaliczki i zostaną ściągnięte z płac urzędników, w ratach miesięcznych.

Datek ten jednorazowy obliczony został przez Wydział krajowy podług rocznej płacy ze wszystkimi dodatkami, i przyznano: od płacy powyżej 2.000 zł. – 5%; od płacy powyżej 1.000 zł. do 2.000 zł. — 7½%; a od płacy do 1.000 zł. — 10%; — suma tych zasiłków wynosi 30.318 zł. 52 ct.

W przedłożonem sprawozdaniu wnosi Wydział krajowy:

I. Sejm przyjmuje do wiadomości uchwałę Wydziału krajowego z dnia 2. lutego 1892 r., którą przyznano urzędnikom, funkcyonaryuszom i sługom krajowym jednorazowy dodatek do płacy z powodu drożyzny i zatwierdza dodatkowo poniesiony z tego powodu wydatek w kwocie 30.318 zł. 52 ct.

II. Na pokrycie tego wydatku wstawia się w rubrykę XVII. wydatków budżetu funduszu krajowego na rok 1892 kwotę 30.320 zł. a. w.

Komisya budżetowa po zbadaniu dotyczących przedłożeń Wydziału krajowego, oraz wniesionych prośb i podań, uznaje potrzebę zasiłku drożyźnianego i zaznacza, że przyznanie tej pomocy, szczególniej urzędnikom, funkcyonaryuszom i sługom krajowym o płacach niższych, jak 2.000 zł., było wskazanem, co jednak nie dowodzi jeszcze konieczności wypłacenia przyznanej kwoty z góry, w całości, jak to uczynił Wydział krajowy.

Komisya budżetowa wyraża zarazem przekonanie, że uchwała Wydziału krajowego z dnia 2. lutego 1892 r. — wobec zbliżającej się sesyi sejmowej, oraz ze względu, że Wydział krajowy mógł udzielić doraźne zaliczki prawdziwie potrzebującym z funduszów stojących do jego wyłącznej dyspozycyi, — nie była dostatecznie umotywowaną.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że jedynie Sejm krajowy, jako ciało prawodawcze, powołane na mocy statutu krajowego do uchwalania dochodów i wydatków krajowych, ma prawo rozporządzania wszelkimi funduszami, a Wydział krajowy, jako wykonawca woli i postanowień Sejmu, może tylko w granicach uchwalonego budżetu czynić wydatki.

Zasadnicze to stanowisko, zaznacza Komisya budżetowa, w obronie prerogatyw Sejmu.

Z uwagi jednak na wyjaśnienia złożone przez reprezentantów Wydziału krajowego w komisyi budżetowej. oraz wobec stanowczego zapewnienia, że wyjątkowa ta uchwała nie może stanowić precedensu na przyszłość, jakoteż ze względu na wyjątkowe położenie, spowodowane jedynie niezwołaniem w roku 1891 Sejmu, w jakiem się Wydział krajowy znajdował, wobec faktycznie znacznego podrożenia artykułów spożywczych, wobec licznych podań i próśb o zaliczki, Komisya budżetowa wnosi przyjęcie proponowanej przez Wydział krajowy kwoty 30.320 zł.

Co do drugiego ustępu sprawozdania Wydziału krajowego, sądzi Komisya budżetowa, że dodatek drożyźniany, przyznany wszystkim urzędnikom, funkcyonaryuszom i sługom krajowym, powiększa wydatek na pensye, a przeto, dla jasności budżetowania i poglądu na ogólne koszta zarządu, należy do rubr. II. wydatków budżetu krajowego.

W uwzględnieniu powyższego przedstawienia, Komisya budżetowa wnosi,

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Na pokrycie jednorazowego dodatku do płacy urzędników, funkcyonaryuszów i sług krajowych z powodu drożyzny, przyznanego uchwałą Wydziału krajowego z dnia 2. lutego 1892 r., wstawia się w rubr. II. poz. 30 p. wydatków budżetu krajowego na rok 1892 kwotę 30.320 zł.

Lwów dnia 28. marca 1892 r.

Zastępca przewodniczącego:

Stanisław Badeni.

Sprawozdawca:

Skrzyński.